

OILA PEDAGOGIKASI

“ALOQACHI”

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA
MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

OILA PEDAGOGIKASI

**O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus
ta‘lim vazirligi tomonidan darslik sifatida
tavsiya etilgan**

TOSHKENT – 2007

«Oila pedagogikasi» darsligida oilaning bola tarbiyasidagi muhim o'rnini, maqsad vazifalariga, e'tibor qaratilgan bo'lib, u o'z ichiga zamonaviy oila, uning o'ziga xos xususiyatlari, madaniy saviyasi, oilada bola tarbiyasidagi muammolar, ularning yechimi, uslubiy, shakl va tamoyillarini olgan. Shuningdek, oilada sog'lom avlodni tarbiyalashning innovatsion texnologiyasi, ota-onalarning burchi, obro'si, vazifalari, tarbiyachilik san'ati sirlari, mustaqil oilaning ijtimoiy jamoalar bilan hamkorligi, oilada bolalarni maktabga tayyorlashda ota-onaning o'rnini qanday bo'lishi kerakligi chuqur tahlil qilib berilgan. «Oila pedagogikasi» darsligi oliy o'quv yurtlari talabalari uchun mo'ljallangan.

Ma'sul muharrir: professor **O.HASANBOYEVA.**

Mualliflar: O.Hasanboyeva, D.Xoliqov,
Rocc Kemibell, Sh.K.Toshpo'latova,
M.Sh.Nurmatova, X.J.Jabborova,
N.Jamilova, Sh.Egamnazarova,
N.Qayumova, M.M.Pirmuhamedova,
L.A.Kulay, Sh.Sodiqova, B.Xojimurodova,
M.A.Rasulxo'jayeva, R.Avezova.

Taqrizchilar: **D.ABDURAHIMOVA** – Nizomiy nomidagi TDPU «BTM va defektologiya» fakulteti, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent;
K.FARFIYEVA – Respublika «Oila» ilmiy amaliy Markazi katta ilmiy xodimi psixologiya fanlari nomzodi.

ISBN 978–9943–326–16–3

© «ALOQACHI» nashriyoti, 2007-y.

KIRISH

Milliy mustaqillikka erishgach, O'zbekiston Respublikasida pedagogika fani taraqqiyotida yangi bosqich boshlandi. Xususan, pedagogik tadqiqotlarning ko'lami kengaytirildi, milliy pedagogik madaniyati, merosi chuqur o'rganilib, shaxsga ta'lim berish va uni tarbiyalash borasidagi jahon tajribalari, yutuqlaridan milliy xususiyatlarga tayangan holda foydalanish borasidagi izlanishlar yuzaga keldi.

Oilalarda tashkil etilayotgan tarbiya o'zining tub mohiyatiga ko'ra milliy xususiyatlarni namoyon etish bilan birga ijtimoiy oila tarbiyasi ijtimoiy pedagogikaning muhim yo'nalishi sifatida o'rganildi.

Oila, turmush va vijdon qonunlari asosida quriladi. O'zining ko'p asrlik mustahkam va ma'naviy tayanchlariga ega. O'zbeklarning aksariyati o'zining shaxsiy farovonligi to'g'risida emas balki, oilasining qarindosh-urug'lari va yaqin odamlarini, qo'shnilarining omon esonligi to'g'risida g'am-xo'rlik qilishini birinchi o'ringa qo'yadi. Bu esa eng oliy darajada ma'naviy qadriyat, inson qalbining gavharidir.

Oila insonni halol va pokiza bo'lishiga, ilm fan asoslarini egallashga, beva-bechoralarni qo'llab-quvatlashga, tabiatni e'zozlashga dav'at etadigan diniy, ma'naviy, axloqiy qadriyatlarga alohida e'tibor berishga da'vat etadi. Bu borada buyuk bobokalonlarimiz Imom al-Buxoriy, Baxouddin Naqshband, Xoja Ahmad Yassaviy, Imom at-Termeziyning

insonni ma'naviy yetuklikka chorlovchi buyuk g'oyalari, hikmatlari katta o'rin tutadi.

Mazkur darslikdan ko'zlangan asosiy maqsad bevosita oilada bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashda milliy qadriyatlardan foydalangan holda, oila va oiladagi tarbiyaviy jarayonni milliy lashtirish-xalqimiz orasida unut bo'layotgan milliy an'analar, urf-odatlar, marosimlarni qayta tiklash, yoshlar qalbida dinimiz, e'tiqodimizga hurmat munosabatini yanada o'stirishdan iboratdir.

- Oila pedagogikasi darsligi ma'no va mazmuni bilan uyg'unlashgan yuksak maqsad yo'lida, murakkab vazifani bajarishga qaratilgan ezgulik nishonasidir.

Bo'lajak tarbiyachi va o'qituvchi mutaxassislarni oilada bola tarbiyasi muammolarni hal qilish masalalari haqida bilim va malakalarini shakllantiriladi. Bo'lajak mutaxassislarni oilaviy hayotga tayyorlash imkonini yaratadi. Mazkur darslik faqat pedagogik kasb-hunar kollejlari, oliy o'quv yurtlari talabalari uchungina emas, balki ota-onalar va oddiy mehnat ahliga ham xizmat qiladi.